

НАЦИОНАЛНИЯТ КОДЕКС ЗА КОРПОРАТИВНОТО УПРАВЛЕНИЕ СЕ ПРИБЛИЖАВА КЪМ ФИНАЛА

с резултатите от дейността на дружеството.

Кодексът за корпоративно управление се създава най-вече с цел да улесни мениджмънтът на дружеството в преценките му за това коя информация подлежи на разкриване. Освен пред „БФБ-София“ АД, Комисията за финансов надзор и „Централен депозитар“ АД препоръчително е информацията да се разкрие и в интернет страницата на компанията, тъй като там е достъпна до по-голям брой инвеститори. Според кодекса дружеството трябва да поддържа на сайта си специална секция, в която да има информация за акционерната му структура, устава му, управителните органи, счетоводните отчети поне за последните три години, материалите за предстоящите общи събрания, информацията за взетите решения от Общото събрание на акционерите за последните три години, данни за одиторите, за предстоящи събития и важна информация, свързана с дейността на дружеството.

Интересна точка в кодекса предвижда управителните и контролните органи в едно дружество да информират и за икономически, социални и екологични въпроси, като например: борба с корупция, работа със служителите, доставчиците и клиентите, социална отговорност на дружеството, опазване на околната среда и други. Тази препоръка също изглежда доста далеч от стандартите, които са наложени в момента и трудно би пробила закостенялото българско мениджъри.

ЕМИЛИЯ КЛИСУРСКА

В България има 498 публични компании и емитенти на облигации. По принцип дружествата, регистрирани на фондовата борса, трябва да бъдат по-открити и по-прозрачни в своите действия, за да могат да отговорят на очакванията на своите акционери и потенциални инвеститори. Въпреки че законодателната база е доста подробна в това отношение, съществува информация, която инвеститорите биха искали да знаят, но няма законово изискване тя да бъде разкрита от емитента. В България все още няма проявена воля от страна на мениджърите да информират за по-значимите събития от дейността на дружеството. В този смисъл важна роля играе Кодексът за корпоративното управление.

У нас такъв има от 12 октомври миналата година и е създаден от експертите на „БФБ-София“. Той е задължителен за компаниите, регистрирани на Официален пазар на борсата, а за останалите публични дружества е препоръчителен. Този кодекс обаче е временен и ще остане в сила до приемането на Националния кодекс за корпоративното управление, който в момента се изготвя.

Новият кодекс ще постави нови изисквания към публичните компании, с оглед по-прозрачното им управление. Част от неговите текстове вече са готови и са предоставени на заинтересованите лица за съгласуване. Хубавото на един такъв кодекс е, че „натоварва“ публичните компании с допълнителни ангажменти, които биха били от полза само на онези дружества, които са на борсата, защото оценяват предимствата на публичността, а не защото са искали да спестят някой друг лев от данъци. В противен случай спазването на новите предписания би донесло само неоправдани разходи на време, труд и финансови средства.

По-интересните моменти в Националния кодекс са свързани с препоръките към одита и вътрешния контрол, управителните органи и разкриването на информация. На публичните дружества се препоръчва да прилагат

ротационен принцип при предложенията и избора на външен одитор, като решението трябва да се мотивира писмено пред Общото събрание. Допълнителен гарант за точно изпълнение на задълженията е изграждането на система за вътрешен контрол, която да следи ефективността на отчетност и разкриване на информация.

Мениджърите на гагено дружество ще създават и спазват Етичен кодекс

В България тази практика е твърде непозната и може би ще измине доста време, докато бъде наложена. Разбира се, възможно е Етичният кодекс да се превърне в още един от многобройните „ненужни“ документи, които хващат прах във фирменото деловодство. За да не се случи същото и с Програмата за добро корпоративно управление, която публичните дружества са длъжни да изготвят, управителните органи трябва да дефинират ясно политиката си по отношение на разкриването на информация и връзки с инвеститорите.

Надзорната функция е присъдена (съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа) на независимите директори, които трябва да съставляват поне една трета от състава на Съвета на директорите (съответно Над-

зорния съвет).

Тъй като мажоритарните собственици на публичните дружества не са наясно (или не им изнася да са наясно) каква точно е ролята на независимите директори, създателите на кодекса са се опитали да я определят - а именно да контролират действията на изпълнителното ръководство и да участват ефективно в работата на дружеството в съответствие с интересите и правата на акционерите. Препоръчва

се председателят на Съвета на директорите да бъде независим директор. В България се срещат случаи, в които изпълнителният директор се представя като независим, което автоматично затруднява изпълнението на неговите задължения като такъв (да контролира действията на изпълнителното ръководство).

Всеки един от новите директори в управлението на дружеството ще премине през въвеждаща програма по правни и финансови въпроси.

Интересно е предложението в кодекса всеки един от новите директори в управлението на дружеството да премине през въвеждаща програма

по правни и финансови въпроси, свързани с дейността на дружеството, за да бъде гарантирано неговото пълноценно включване. За никого не е тайна, че членовете на управителните органи в доста дружества присъстват фиктивно в тях, като при пофразиращите случаи не са запознати и с дейността им. Именно затова в кодекса е обрнато внимание и на прекомерното участие на членовете на управителните органи в ръководствата на други компании. Създателите му не са си позволили да сложат строго ограничение в това отношение, като са оставили тази задача на мениджмънта на дружеството.

Една от засегнатите в кодекса чувствителни теми касае възнагражденията на управителните органи в една компания.

Те се одобряват от Общото събрание на акционерите за членовете на Съвета на директорите и Надзорния съвет, който пък от своя страна определя

възнаграждението на членовете на Управителния съвет. Размерът и структурата на заплащането на труда на член на Съвета на директорите трябва да са обвързани със задълженията и приноса му към дейността и резултатите на дружеството. Препоръчва се възнаграждението да се състои от две части: постоянна част и допълнителни стимули. Придобиването на акции е един от начините за допълнително възнаграждение. Той обаче не се препоръчва за независимите директори и членовете на Надзорния съвет (при двустепенно управление), защото би се появил конфликт на интереси. Възнаграждението на членовете на Надзорния съвет е препоръчително също така да не се обвързва

ГАЛЕРИЯ „ЗАСТРАХОВАТЕЛ“

Драги читатели, рубриката „Галерия „Застраховател“ е с най-дълъг живот - тя започва още от първия брой на в. „Застраховател“, в който е поместен разговор с проф. д-р ик.н. Христо Драганов, тогава генерален директор на „МПС - Автомобилно застраховане“ АД.

През изминалите 11 години на страниците на вестника в тази рубрика са гостували такива имена, като ДОБРИН ГЕОРГИЕВ, ЛУКА ДОКОВ, Д-Р ВАСИЛ М. ПОПОВ, МАКЕДОН БОНЕВ, ДИМИТЪР ПОПОВ, ХРИСТО ДОБРИНОВ, КОСТАДИН КАРАГЪЗОВ, БОРИС КЕРЕМИДЧИЕВ, СИМЕОН ДЪРВИН-

ГОВ, ГЕОРГИ АБАДЖИЕВ, МАРИЯ И ЛЮБОМИР ИЛИЕВИ и др., до най-младите през последните години. По такъв начин в. „Застраховател“ ви представи и представя най-изтъкнатите професионалисти в застраховането, а те от своя страна чрез проведените с тях разговори очертават неговата история.

Чрез всички публикувани разговори досега редакцията на в. „Застраховател прес“ издава така необходимата ви книга с условното заглавие „Строители на съвременното българско застраховане“.

НАЦИОНАЛНОТО БЮРО УСПЯ ДА СТАНЕ РАВНОСТОЕН ПАРТНЬОР В СИСТЕМАТА „ЗЕЛЕНА КАРТА“

Разговор с **ТАНЯ ЧОНКОВА**, генерален секретар на Националното бюро на българските автомобилни застрахователи

- Ще ви помоля най-напред да се представите на нашите читатели, като проследите накратко житейския и професионалния си път.

- Завършила съм френската езикова гимназия в София и право в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. След завършване на висшето си образование работих като адвокат. На 1 декември 1982 год. започнах работа като юрисконсулт в ЗПАД „Булстрад“. През декември 1990 год. заедно с още четирима мои колеги от компанията се захванахме със създаването на първото частно застрахователно дружество, което регистрирахме в съда на 22 март 1991 г. с името ЗПАД „България“. За съжаление напуснах го в края на 1998 г., когато „Алианс“-Германия стана мажоритарен собственик на дружеството. За една година - от март

2000 до март 2001 г. - бях директор на Дирекция „Застрахователен надзор“, а в момента съм генерален секретар на Националното бюро на българските автомобилни застрахователи.

- А как попаднахте в застраховането - случайно или то е било предопределено от съдбата ви?

- Случайно, но беше и предопределено от съдбата ми. - Вие сте отдавна известна сред застрахователите като една от екипа, който положи основите на ЗПАД „България“, тоест бяхте от едната страна на барикадата. Покъсно бяхте директор на Дирекция „Застрахователен надзор“. И сега продължавате да работите от другата страна на барикадата като генерален секретар на НББАЗ. Къде е по-уютно, трудно и по-отговорно?

- Имах късмета да работя с хора професионалисти, а в таква обкръжение човек се чувства уютно, но е трудно и отговорно.

- Кое е вашето кредо в застраховането?

- Моето кредо в застраховането е и мое житейско кредо: „Върви напред и не се обръщай назад. Съдбата си знае работата!“

- Кой е най-големият ви успех в досегашния ви застрахователен живот?

- Това, че успях да съхраним себе си и ценностите си. - Как определяте ролята на НББАЗ в новите условия за развитието на застрахователния пазар у нас?

- Бюрото успя да се изгради като важна институция в регулацията на застраховката „Гражданска отговорност“ на българския пазар и да стане равностоен партньор в систе-

мата „Зелена карта“. - На какво ви научи професията на застрахователя, какво значи за вас добър, перфектен застраховател и как си представяте идеалния брокер?

- Перфектният застраховател работи по правилата, а идеалният брокер защитава до край интереса на клиента си.

- Кой е за вас най-важният урок в застраховането?

- Застраховането е необятна територия и трябва да учиш и се усъвършенстваш непрекъснато.

- А имате ли приятели между застрахователите?

- Разбира се, че имам много приятели.

- Какво е очакването ви за утрешния, вече европеизиран български застрахователен пазар?

- Членството на страната ни в ЕС ме изпълва с оптимизъм.

Надявам се застрахователният пазар да стане регулиран и динамично развиващ се, в който ще се вляят голям брой млади и добре обучени хора.

- Имате ли достатъчно време за себе си, за своя личен живот и за семейството ви?

- Успявам да организирам живота си така, че да изпълнявам отговорно задълженията си в работата, както и да отделям време за мои любими занимания и за семейството

си, което ме е подкрепяло всеотдайно винаги.

- И накрая, какво ще пожелаете на себе си, на колегите в екипа на НББАЗ и от застрахователния бранш?

- На колегите си желая много здраве и дълголетие, единомислие и разбирателство в трудния път, който поема българският застрахователен пазар в обединена Европа.

Разговора проведе **ПЕТЪР АНДАСАРОВ**